

Urząd Miejski w Szczuczynie

plac 1000-lecia 23
19-230 Szczuczyn
pow. Grajewski
woj. Podlaskie
tel/fax 862735080, 862735081

Szczuczyn, dn. 22.04.2020 r.

OG.074.1.2020

Regionalna Izba Obrachunkowa
ul. Branickiego 13
15-085 Białystok

Zwracam się z prośbą do Regionalnej Izby Obrachunkowej jako organu sprawującego nadzór nad gospodarką finansową gmin o zajęcie stanowiska w przedstawionej poniżej sprawie.

Zgodnie z art. 32 ust. 5 oraz 39 ust. 3 ustawy Prawo oświatowe (Dz. U. z 2019 r. poz. 1148 z późn. zm.) gmina ma ustawowy obowiązek dowożenia dzieci i uczniów do szkół w obwodach, w których zamieszkują. Przepisy ustawy pozwalają realizować dowóz do szkół przez gminę na kilka sposobów, a mianowicie:

- 1) dowóz własnym transportem,
- 2) dowóz za pośrednictwem wyłonionego w drodze zamówienia publicznego przewoźnika,
- 3) dowóz na podstawie umowy zawartej z komercyjnym przewoźnikiem prowadzącym przewozy regularne na terenie gminy,
- 4) refundację poniesionych przez rodziców kosztów dowozu dzieci komunikacją publiczną.

W Gminie Szczuczyn mamy sytuację, w której zadanie dowozu dzieci do szkół realizowane jest w formie refundacji zakupionych przez rodziców biletów miesięcznych w komunikacji publicznej. Rodzice składają do Burmistrza Szczuczyna wnioski o refundację kosztów zakupu biletu do 5. dnia po zakończeniu miesiąca, w którym odbywał się dowóz. Zakupu biletu rodzice dokonują w miesiącu poprzedzającym korzystanie z biletu. W marcu rodzice zakupili bilety miesięczne będąc przekonani, na podstawie informacji rządowych, że dzieci będą kontynuować naukę w szkołach od 15 kwietnia br. Przedłużenie terminu kształcenia na odległość do 26 kwietnia nie zmieniło okoliczności, ponieważ bilety zostały już zakupione. Firmy przewozowe nie zawsze w swoich regulaminach przewidują zwroty biletów, jeżeli już, to najczęściej do 10. dnia miesiąca w którym

bilet obowiązuje. Jedyny możliwy całkowity zwrot kosztów zakupu biletu przewidziany jest, gdy przewoźnik nie wykonuje świadczenia usługi przewozu, czyli świadczenie staje się niemożliwe, co w tym przypadku nie miało miejsca, ponieważ przewoźnik regularne przewozy prowadził.

Pytanie moje brzmi:

Czy w przedstawionym stanie rzeczy, mogę dokonać rodzicom refundacji biletów, za faktycznie poniesiony koszt?

Co w sytuacji, gdy zgodnie z aktualną na dzień dzisiejszy informacją, dzieci wrócą do szkoły 27 kwietnia i tym samym skorzystają z biletów?

Bardzo proszę o możliwie pilne zajęcie stanowiska w tej sprawie i udzielenie odpowiedzi.

Z poważaniem

BURMISTRZ
mgr Artur Kuczyński

Białystok, dnia 05.05.2020 roku

RIO.II-25-14/20

Pan
Artur Kuczyński
Burmistrz Miasta Szczuczyn

Regionalna Izba Obrachunkowa w Białymstoku odpowiadając na pismo z dnia 22 kwietnia 2020 roku, numer sprawy: OG.074.1.2020, otrzymane drogą mailową i zawarte w nim pytanie, wyraża następujący pogląd w sprawie.

Przepisy ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2019 r., poz. 1148: t.j ze zm.) nie regulują szczegółowych kwestii związanych z organizacją dowożenia dzieci, w tym zwrotu kosztów przejazdu dziecka i opiekuna prawnego środkami komunikacji publicznej. Ustawodawca wskazuje jednak na obowiązek gminy zapewnienia wszystkim dzieciom, zarówno korzystania z wychowania przedszkolnego jak też spełnienia obowiązku szkolnego, co realizują dwojako: poprzez zapewnienie bezpłatnego transportu i opieki w czasie przewozu dziecka albo zwrot kosztów przejazdu dziecka i opiekuna środkami komunikacji publicznej, jeżeli dowożenie zapewniają rodzice. W ramach przysługującej gminom zasadzie samodzielności wyrażonej w art. 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r., poz. 713:t.j ze zm.), organy gminy mają możliwość samodzielnego regulowania kwestii związanej z wyborem sposobu realizacji ustawowego obowiązku dowożenia dzieci i uczniów do szkół w obwodach, w których zamieszkują. W przypadku refundacji poniesionych przez rodziców kosztów należy mieć na uwadze, że zwrot winien dotyczyć kosztów przejazdu zarówno dzieci ewentualnie rodziców w celu umożliwienia spełnienia dzieciom obowiązku wychowania przedszkolnego bądź szkolnego, który to obowiązek, w związku z wprowadzonym przez rząd stanem epidemii nie jest obecnie realizowany. Ponadto zwrot kosztów zawsze dotyczy kosztów przejazdu a nie kosztów zakupu biletów komunikacji miejskiej, tym bardziej że w chwili obecnej w okresie od 12 marca do 25 maja 2020 włącznie, zakupione bilety nie mogły i nie będą wykorzystane na realizację spełnienia obowiązku szkolnego czy wychowania przedszkolnego.

Reasumując, w analizowanym stanie faktyczno-prawnym, biorąc jednocześnie pod uwagę zasadę oszczędnego, racjonalnego gospodarowania środkami publicznymi, należy wskazać, że brak jest podstawy prawnej do wydatkowania przez gminę środków z przeznaczeniem na refundację poniesionych przez rodziców kosztów dowozu dzieci komunikacją publiczną. W przypadku nie korzystania z komunikacji publicznej w celu spełnienia obowiązku szkolnego i wychowania przedszkolnego, co bezsprzecznie ma miejsce w obecnym czasie, w związku z wprowadzonym przez rząd ograniczeniem funkcjonowania jednostek systemu oświaty w trybie rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 11 marca 2020 roku, w sprawie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty, w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19,

(Dz.U. z 2020r oku, poz. 410 ze zm.), faktycznie poniesione przez rodziców koszty zakupu biletów w tym okresie nie uzasadniają refundacji tych kosztów przez gminę.

W aktualnie obowiązującym porządku prawnym brak jest podmiotu upoważnionego do wydawania wiążącej wykładni przepisów prawa. Niniejsze stanowisko w sprawie proszę potraktować jako niewiążącą opinię prawną.

Ponadto proszę zapoznać się z treścią komunikatu Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku zamieszczonym na stronie internetowej RIO w Białymstoku, adres: www.bialystok.rio.gov.pl w sprawie udzielania przez RIO w Białymstoku wyjaśnień dotyczących stosowania przepisów o finansach publicznych.

Zastępca Prezesa
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Białymstoku

Ewa Czołpińska
(podpisano elektronicznie)